

Olsztyn, 24 kwietnia 2014 r.

PS-IV.431.2.3.2014.KB

*Placówka
Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1
w Olsztynie*

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 122 i 123 ust.1-5, w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 26-28 lutego 2014 r. kontrolę problemową.

Przedmiotem kontroli była ocena podejmowanych przez placówkę działań w zakresie powrotu dziecka do rodziny biologicznej, zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego oraz umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie:

1. Katarzyna Brewka - główny specjalista, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.171.2014 z dnia 25 lutego 2014 roku, kierująca zespołem kontrolnym /**akta kontroli str. 1/**, oraz
2. Marzena Przybylska - główny specjalista, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.172.2014 z dnia 25 lutego 2014 roku /**akta kontroli str. 2/**,

na podstawie:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.), zwaną dalej ustawą,
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2009 r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720), zwanym dalej rozporządzeniem,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz.1455), zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W niniejszym wystąpieniu użyto skrótów:

- Placówka / Dom – co oznacza Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 1 w Olsztynie
- Dyrektor Placówki / kierująca Placówką – co oznacza panią Bożenę Mrozowską - dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie,
- Zespół / Stały Zespół – co oznacza Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- Regulamin – co oznacza Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 typu socjalizacyjnego z siedzibą w Olsztynie przy ul. Korczaka 6,

- plan – co oznacza plan pomocy dziecku / indywidualny plan pracy z dzieckiem.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2011 roku do czasu jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez placówkę.

Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Bożeny Mrozowskiej - dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie, w oparciu o analizę prowadzonej w jednostce dokumentacji oraz informacje przekazane bezpośrednio od pracowników Placówki. Obecna Dyrektor Placówki na tymże stanowisku zatrudniona jest od 16 lipca 2012 roku, do lutego 2012 roku Domem kierowała [REDAKTOWANE], a w okresie od lutego do lipca 2012 roku obowiązkami dyrektora pełniła [REDAKTOWANE].

Ustalenia:

1. Zasady działalności i organizacji placówki.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Olsztynie jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla trzydziestu wychowanków, prowadzoną przez Miasto Olsztyn.

W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych Placówka działała w oparciu o *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 typu socjalizacyjnego z siedzibą w Olsztynie przy ul. Korczaka 6* /**akta kontroli str. 3-10**/. Z uwagi na fakt, iż w lipcu 2013 roku do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu wpłynął wniosek Prezydenta Olsztyna o dokonanie zmiany w przedmiocie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, zawierający projekt statutu kontrolowanej jednostki, zespół inspektorów poprosił o przedstawienie aktualnego statutu Placówki. Z przekazanej przez panią Bożenę Mrozowską informacji wynika, że Dom nie posiada zatwierdzonego statutu, albowiem jego projekt został negatywnie zaopiniowany przez radcę prawnego Urzędu Miasta Olsztyna. Powyższe potwierdza oświadczenie stanowiące **akta kontroli str. 11**.

Poddany analizie *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 typu socjalizacyjnego z siedzibą w Olsztynie przy ul. Korczaka 6* nie zawiera podstaw prawnych, na mocy których został opracowany i wprowadzony. Ponadto niezgodny z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest cel główny obrany przez placówkę, określony w § 9 Regulaminu, w brzmieniu: „*Głównym celem działania Placówki Nr 1 (...) jest przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia poprzez wyposażenie dorastającej młodzieży umieszczonej w Placówce w podstawowe umiejętności rozwiązywania problemów (...)*”. Mając na względzie fakt, iż pobyt dziecka w pieczy zastępczej powinien mieć charakter przejściowy i być możliwie krótkotrwałym, celem głównym działalności placówki opiekuńczo-wychowawczej winna być praca umożliwiająca powrót dziecka do rodziny lub, gdy nie jest to możliwe – dążenie do przysposobienia dziecka.

Ponadto, zdaniem kontrolujących, niezgodnymi z obowiązującymi przepisami prawa są:

- zapis § 6 mówiący o tym, że sporządzane w Placówce opinie diagnostyczne podpisują pracownicy odpowiedzialni za diagnozę psychologiczno-pedagogiczną. Zgodnie

bowiem z § 14 ust.1 i 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej po przybyciu dziecka do placówki psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka;

- zapis § 13 ust. 2, w którym nie ujęto wszystkich celów działalności zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, wymienionych w art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- zapis § 13 ust. 3 i 4 dotyczący składu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Zgodnie bowiem z art. 137 w/w ustawy w prace zespołu obligatoryjnie włączony powinien być także asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz przedstawiciel ośrodka adopcyjnego. Pozostawienie zapisów w dotychczasowym brzmieniu sugeruje nieobowiązkowość ich uczestnictwa przy dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dziecka.
- zapis § 20, mówiący o tym, iż odpłatność za pobyt dzieci w Placówce ponoszą rodzice lub inne osoby zobowiązane do świadczeń na rzecz dziecka, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Przytoczony akt prawny nie reguluje bowiem spraw związanych z odpłatnością za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wątpliwości kontrolujących budzą także zapisy § 24 ust. 1 w brzmieniu „*W Placówce organizuje się opiekę w porze nocnej pomiędzy godzinami 22-6*”, sugerujący, iż poza tymi godzinami dzieci pozostawione są bez opieki, a także pozostające ze sobą w sprzeczności zapisy ust. 2 i 3 dotyczące osób sprawujących opiekę w porze nocnej.

Analiza Regulaminu wykazała ponadto, że w § 21 zawarto zapisy dotyczące zadań koordynatora, na którym spoczywają obowiązki związane między innymi z kierowaniem placówką, nadzorem nad pracą wychowawców oraz przestrzeganiem procedur i postanowień Regulaminu. Tymczasem z § 3 ust. 1 przedmiotowego dokumentu wynika, że Placówką kieruje Dyrektor Centrum Placówek przy pomocy zastępcy dyrektora, nie zaś koordynatora. Powyższe potwierdza oświadczenie Dyrektora (**akta kontroli str. 12**), z którego wynika, że w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 nie zatrudnia się koordynatora. Wobec powyższego zapisy § 13 ust. 3 lit. b oraz § 21 i 23 Regulaminu są bezprzedmiotowe.

W opinii kontrolujących podstawowy dokument organizacyjny placówki opiekuńczo-wychowawczej winien regulować także takie zagadnienia jak prawa i obowiązki wychowanków oraz zadania psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, o których w poddanym analizie dokumencie niema mowy.

2. Działania placówki w zakresie utrzymywania kontaktów z rodziną dziecka.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą w placówce zatrudnieni byli następujący specjaliści: pedagog, psycholog i pracownik socjalny /**akta kontroli str. 13**/, których kwalifikacje do pracy z dziećmi zgodne były z wymogami określonymi w obowiązujących przepisach prawnych.

Praca na rzecz powrotu do rodziny dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapisana jest w § 10 ust. 3 lit. d Regulaminu. W dokumencie tym nie wskazuje się jednak na kim konkretnie spoczywa obowiązek realizacji tego zadania.

Z informacji uzyskanej od Pani Bożeny Mrozowskiej – kierującej Domem wynika, że działania w tym zakresie podejmują zarówno zatrudnieni specjaliści jak i wychowawcy.

W okresie podlegającym kontroli na stanowisku pracownika socjalnego zatrudnione były:

- do 31 maja 2012 roku – pani [REDAKTOWANE]
- od 11 czerwca 2012 roku – pani [REDAKTOWANE]

Z uwagi na ograniczony dostęp do dokumentacji poprzedniego pracownika socjalnego, analizie poddana została głównie dokumentacja prowadzona od czerwca 2012 roku. Kontrolujący ustalili, że do zadań aktualnie zatrudnionego pracownika socjalnego należy między innymi:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i ich aktualizacji co 6 m-cy,
- rozpoznawanie sytuacji materialnej i życiowej rodziny dziecka,
- współpraca z rodzinami wychowanków, kontrola warunków pobytu dzieci podczas urlopowania,
- współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę.

Swoje działania pracownik socjalny realizuje na podstawie półrocznych planów pracy /**akta kontroli str. 14-40/**, które sporządza po obligatoryjnych posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Z zaplanowanych działań co pół roku sporządza sprawozdanie i przedkłada je dyrektorowi Domu /**akta kontroli str. 46-47/**. Pracę swą dokumentuje natomiast w formie kwestionariuszy wywiadu oraz w *Dzienniku zajęć pracownika socjalnego* /**akta kontroli str. 41-45/**, który zawiera wpisy dotyczące podejmowanych kontaktów, między innymi z ośrodkami i punktami pomocy społecznej, sądem rodzinnym, Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Olsztynie, a także wpisy o przeprowadzonych wywiadach środowiskowych i ich aktualizacjach.

W toku kontroli ustalono, że pracownik socjalny podejmował działania na rzecz utrzymania więzi pomiędzy dziećmi a ich rodzinami oraz ich powrotu do rodziny. Podjął także starania o nawiązanie współpracy z asystentami trzech rodzin dzieci umieszczonych w placówce, a w przypadku rodzin, których nie objęto wsparciem asystenta – z wyznaczonym przez właściwy ops pracownikiem socjalnym.

Istotną rolę w działaniach placówki na rzecz utrzymania więzi z bliskimi wychowanków pełni także pedagog – pani [REDAKTOWANE]. W *Planie pracy pedagoga Domu Dziecka w Olsztynie* (na dany rok kalendarzowy) wśród priorytetowych obszarów działania znalazła się praca z rodziną biologiczną dziecka oraz współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę, a także diagnozowanie jej aktualnej sytuacji (np. poprzez wyjazdy do środowiska rodzinnego) /**akta kontroli str. 48-57/**. Działania podejmowane przez pedagoga znajdują swoje udokumentowanie między innymi w:

- *długoterminowych planach pracy z dzieckiem i rodziną* /**akta kontroli str. 58-69/**, opracowywanych na podstawie wniosków z ostatniego posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- *Zeszytcie kontaktów z rodzinami, policją, pcp, kuratorami sądowymi* /**akta kontroli str. 70-73/** zawierającym bieżące wpisy o odbytych rozmowach, spotkaniach, wywiadach.

Z realizacji pracy pedagog co pół roku sporządza sprawozdanie, które przedkłada Dyrektorowi Placówki /**akta kontroli str. 74-82/**.

Zgodnie ze stwierdzonym stanem faktycznym w pracę z rodziną włącza się również psycholog pan [REDAKTOWANE]. W sporządzanym przez niego *Planie pracy profilaktycznej i terapeutycznej psychologa* (na dane półroczne) /**akta kontroli str. 83-90**/, można odnaleźć zapisy dotyczące zadań do realizacji w pracy z rodziną, jednakże w ocenie kontrolujących mają one charakter doraźny i skupione są głównie na motywowaniu do pogłębiania więzi wychowanków z rodzeństwem oraz motywowaniu rodziców (lub bliskich) do utrzymywania więzi z dziećmi. Z informacji uzyskanej w czasie rozmowy z psychologiem wynika, że do najczęściej stosowanych form pracy z rodziną należą spotkania w placówce oraz rozmowy telefoniczne i osobiste na temat bieżących problemów i dalszych losów dzieci.

Mając na uwadze powyższe, zmiany na stanowisku kierowniczym Placówki oraz fakt ograniczonego dostępu do dokumentacji z roku 2011 /**akta kontroli str. 91**/ stwierdzono, że w okresie od czerwca 2012 roku do czasu rozpoczęcia kontroli specjaliści zatrudnieni w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 realizowali zadania związane z pracą na rzecz powrotu dziecka do rodziny lub utrzymania więzi z bliskimi.

3. Dokumentacja indywidualna dziecka.

Diagnozy

Od stycznia 2011 r. do stycznia 2013 r. w Placówce dla każdego dziecka sporządzano *Diagnozę psychologiczno-pedagogiczną*, która uwzględniała: podstawowe dane dotyczące dziecka, informacje na temat jego sytuacji rodzinnej, przyczyn umieszczenia w placówce, rozwoju poznawczego, emocjonalno-społecznego, opis sytuacji szkolnej, zalecenia do pracy z dzieckiem /**akta kontroli str. 92-95**/, Zarządzeniem wewnętrznym z dniem 2 stycznia 2013 roku Dyrektor Placówki wprowadziła druk *Diagnozy psychofizycznej dziecka*, który niezwłocznie po przybyciu dziecka do placówki (do 2 tygodni) uzupełniany jest przez psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego i lekarza lub pielęgniarkę /**akta kontroli str. 96**/, Przedmiotowa diagnoza zawiera:

- podstawowe dane dotyczące dziecka,
- opis sytuacji rodzinnej wraz z opisem sytuacji kryzysowej w rodzinie i jej wpływu na rozwój dziecka,
- rodzaj działań podjętych przez instytucje wspierające rodzinę na rzecz wyjścia rodziny z sytuacji kryzysowej oraz ich efekty,
- wskazania do pracy z dzieckiem,
- pracę pod kątem powrotu do rodziny biologicznej, umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka,
- przygotowanie do usamodzielnienia,
- informacje dotyczące sytuacji edukacyjnej,
- wskazania do pracy pedagogicznej,
- diagnozę lekarską,
- wskazania do pracy specjalistycznej w zakresie zdrowotnym,
- opinię psychologiczną (ocena rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego),
- zalecenia psychologa do pracy z dzieckiem.

Na podstawie analizy diagnoz przedstawionych kontrolującym stwierdzono, że informacje w nich zawarte są obszerne i rzeczowe, jednakże dokumenty te nie zawierają wszystkich danych, o których mowa w § 14 pkt 3 rozporządzenia, to jest: opisu mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, opisu relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka oraz wskazań do pracy z rodziną dziecka czy pracy przygotowującej do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. W opinii kontrolujących niezasadne jest też, w części diagnozy dotyczącej rodziny, umieszczanie punktu *wskazania do pracy z dzieckiem /akta kontroli 97-108/*.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora diagnozy aktualizowane są co 2 lata, z tym, że wychowankom, którzy przybyli do Placówki przed 2013 r. aktualizacje sporządzane są według starego schematu, tj. na druku diagnozy psychologiczno-pedagogicznej. W opinii kontrolujących dokument ten powinien zawierać wszystkie informacje odnoszące się do diagnozy psychofizycznej, o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia.

Indywidualny plan pracy z dzieckiem / Plan pomocy dziecku

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, w latach 2011-2012 dla każdego dziecka przebywającego w placówce sporządzano *Indywidualny plan pracy z dzieckiem*, który zawierał m.in.: podstawowe dane dotyczące dziecka, ostatni wniosek zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, cele długoterminowe, krótkoterminowe oraz szczegółowe w wybranych do realizacji sferach **/akta kontroli str. 109-121/**.

Od stycznia 2013 r., zgodnie z rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w Placówce sporządza się *Indywidualny plan pomocy dziecku i jego rodzinie*. W opinii kontrolujących dostosowania do w/w aktu prawnego wymaga nazewnictwo tego dokumentu.

Poddane analizie plany modyfikowane były co 6 miesięcy i uwzględniały:

- cel długoterminowy,
- cele krótkoterminowe,
- mocne strony / potrzeby
- zadania przyjęte do realizacji według zdiagnozowanych potrzeb dziecka,
- termin realizacji,
- osoby odpowiedzialne,
- wyniki.

Zgodnie z zapisem § 15 ust. 3 w/w rozporządzenia w planie pomocy dziecku określa się cele i działania krótkoterminowe, cele i działania długoterminowe oraz wyznacza się cel główny pracy z dzieckiem (jeden z czterech): powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, że w planach pomocy dziecku cel główny pracy z dzieckiem nazywany jest celem długoterminowym, innych celów ani działań długoterminowych nie uwzględniono. Cele krótkoterminowe są zaplanowane ale nie są do

nich przyporządkowane konkretne działania. Przedmiotowe plany wymagają więc zmian polegających na wyodrębnieniu: celu głównego wybranego z katalogu, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, celów długoterminowych i krótkoterminowych i adekwatnych do nich działań (w planach zwanych zadaniami). Zastrzeżenia budzi także utożsamianie celów z zadaniami, np. monitorowanie sytuacji szkolnej **/akta kontroli str. 112-156/**.

Stwierdzono, że plany pomocy dziecku przygotowywane były przy współudziale wychowanka i specjalistów zatrudnionych w placówce. Z pisemnej informacji uzyskanej w czasie kontroli **/akta kontroli str. 157/** oraz na podstawie analizy planów stwierdzono, że przygotowane były we współpracy z asystentami rodzin lub pracownikami socjalnymi. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie podlegającym kontroli asystent rodziny pracował z 3 rodzinami wychowanków, natomiast opieką pracownika socjalnego objętych było 37 rodzin **/akta kontroli str. 158-160/**. Poddane analizie plany uwzględniały zadania związane

z utrzymaniem kontaktów wychowanków z rodziną biologiczną i bliskimi. Po upływie okresu na jaki zadania ujęte w planie pomocy wychowanka zostały zaplanowane, dokonywano oceny tego co się dało osiągnąć, a co nie i dlaczego **/akta kontroli str. 161-162/**.

Karty pobytu dziecka

W myśl przepisów obowiązujących w okresie podlegającym kontroli, w placówce poza planem pomocy, dla każdego wychowanka prowadzono kartę pobytu dziecka. Stwierdzono, że karty pobytu sporządzane w latach 2011-2012 były zgodne z rozporządzeniem w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych, natomiast obecnie sporządzane wymagają dostosowania do rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, ponieważ nie zawierają wszystkich wymaganych informacji, to jest: opisu relacji wychowanka z innymi osobami niż rodzice, informacji o podawanych dziecku lekach, opisu współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym asystentem rodziny **/akta kontroli str. 163-205/**.

4. Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

Stwierdzono, że w 2011 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu (w tym 2 obligatoryjne), w 2012 roku 11 posiedzeń (w tym 2 obligatoryjne), w 2013 roku 7 posiedzeń (w tym 2 obligatoryjne), w 2014 roku 2 posiedzenia (w tym 1 obligatoryjne).

Praca Zespołu od sierpnia 2012 r. dokumentowana była w formie informacji zbiorczej – *Protokołu* zawierającego jego skład, podpisy członków oraz podjęte wnioski **/akta kontroli str. 206-240/** (wcześniej *Protokołów* nie sporządzano) i *Kart okresowej oceny sytuacji dziecka* dla każdego wychowanka. Dokument ten uwzględniał: imię i nazwisko dziecka oraz datę posiedzenia, listę osób obecnych na posiedzeniu wraz z podpisami, ocenę realizacji wniosku z poprzedniego posiedzenia, ocenę realizacji zadań przez poszczególnych specjalistów, opis aktualnej sytuacji dziecka i jego rodziny, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, wniosek podjęty przez Zespół, informację na temat modyfikacji planu

pracy z dzieckiem i jego rodziną, przydział zadań dla poszczególnych specjalistów **/akta kontroli str. 241-250/**.

Na podstawie analizy kart okresowej oceny sytuacji dziecka stwierdzono, że druk karty należy uzupełnić o brakujące informacje, o których mowa w art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to jest: ocenę możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej. Zastrzeżenia kontrolujących budzą też niektóre wpisy, np. w punkcie *stan zdrowia dziecka i jego aktualne potrzeby oraz analiza stosownych metod pracy* często wpisuje się wyłącznie informacje o stanie zdrowia dziecka **/akta kontroli 241-250/**.

Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka podjął:

- w 2011 roku:
 - 2 wnioski w sprawie powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
 - 2 wnioski w sprawie czasowego powrotu do rodziny,
 - 6 wniosków w sprawie zgłoszenia do rodzinnej pieczy zastępczej,
 - 8 w sprawie zakwalifikowania do poszukiwania rodziny adopcyjnej,
- w 2012 roku:
 - 8 wniosków w sprawie powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
 - 1 wniosek w sprawie czasowego powrotu do rodziny biologicznej,
 - 1 wniosek w sprawie zgłoszenia do rodzinnej pieczy zastępczej,
 - 10 w sprawie zakwalifikowania do poszukiwania rodziny adopcyjnej,
- w 2013 roku:
 - 9 wniosków w sprawie powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
 - 1 wniosek w sprawie zgłoszenia do rodzinnej pieczy zastępczej
 - 9 w sprawie zakwalifikowania do poszukiwania rodziny adopcyjnej.
- w 2014 roku:
 - 1 wniosek w sprawie powrotu do rodziny,
 - 3 wnioski w sprawie zakwalifikowania do poszukiwania rodziny adopcyjnej **/akta kontroli str. 251-253/**.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że skład Zespołu zazwyczaj były zgodny z obowiązującymi przepisami, zdarzały się jednak posiedzenia, w których nie uczestniczył przedstawiciel ośrodka adopcyjnego **/akta kontroli str. 206-240/**. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Placówki, przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie są każdorazowo zapraszani na posiedzenia Zespołu ale nie zawsze przychodzą **/akta kontroli str.254-255/**. Kontrolujący stwierdzili, że od września 2012 r. po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dzieci i sformułowaniu na piśmie wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu w placówce, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przesyłano je do właściwego sądu, wcześniej tego obowiązku nie realizowano **/akta kontroli str. 256-264/**.

5. Współpraca placówki z instytucjami wspierającymi rodzinę

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynika, że placówka w zakresie wykonywanych zadań współpracuje m. in. z powiatowymi centrami pomocy rodzinie,

właściwymi terytorialnie ośrodkami pomocy społecznej, sądami rodzinnymi, policją, rejonowym ośrodkiem diagnostyczno-konsultacyjnym, ośrodkiem adopcyjnym i parafiami kościołów, co jest zgodne z zapisami art. 96 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy rodzinnej.

6. Powroty dzieci do domu rodzinnego, umieszczanie w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Zgodnie ze stwierdzonym stanem faktycznym, w dniu rozpoczęcia kontroli w placówce umieszczonych było 31 dzieci **/akta kontroli str. 265-279/**. Ich sytuacja prawna przedstawiała się następująco:

- oboje rodziców nie żyje -1 dziecko
- jeden z rodziców nie żyje, drugiemu ograniczono prawa rodzicielskie – 2 dzieci
- jeden z rodziców nie żyje, drugiemu zawieszono prawa rodzicielskie – 1 dziecko
- obojga rodziców pozbawiono praw rodzicielskich – 7 dzieci
- obojgu rodzicom ograniczono prawa rodzicielskie – 11 dzieci
- jednego z rodziców pozbawiono praw rodzicielskich, drugiemu je ograniczono – 3 dzieci
- jednemu z rodziców ograniczono prawa rodzicielskie, drugi ich zrzekł się – 1 dziecko
- jednego z rodziców pozbawiono praw rodzicielskich, drugi ich zrzekł się – 1 dziecko
- jeden z rodziców poszukiwany listem gończym, drugi nie posiada władzy rodzicielskiej – 1 dziecko
- nie podlegają władzy rodzicielskiej – 3 pełnoletnich wychowanków.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w toku kontroli w 2011 r. do domu rodzinnego wróciło 1 dziecko (czasowo), 3 dzieci umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2012 r. do domu rodzinnego powróciło 2 dzieci, 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2013 r. do domu rodzinnego powróciło 3 dzieci, natomiast w roku 2014 1 dziecko zostało przysposobione a 1 czasowo wróciło do domu **/akta kontroli str. 280/**.

Ustalono, że według stanu na dzień 26 lutego 2014 roku w Placówce przebywało 10 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, wszystkie zgłoszono do ośrodka adopcyjnego **/akta kontroli str. 281-286/**, jednakże 8 z nich nie wyraziło zgody na przysposobienie.

Poddana analizie dokumentacja oraz informacje bezpośrednio przekazane od Dyrektora placówki wskazują, iż dzieciom, które mają rodzinę zapewnia się możliwość utrzymywania z nią kontaktu, zarówno na terenie placówki jak i poza nią. W przypadku braku rodziców lub braku możliwości spotkania z nimi, kontakt ten utrzymywany jest z innymi krewnymi. W opinii kontrolujących w placówce przestrzega się prawa dziecka do kontaktów z bliskimi. Prawidłowo realizowany jest także obowiązek zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, co jest zgodne z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 125 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1) Przedłożyć do wglądu organowi nadzoru Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie przy ul. Korczaka 6 uwzględniający obowiązujące regulacje prawne. Termin realizacji: 1 miesiąc od dnia otrzymania zaleceń.
- 2) W diagnozach i w aktualizacjach diagnoz uwzględniać wszystkie informacje, o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Termin realizacji: na bieżąco.
- 3) W dokumentacji prowadzonej w placówce posługiwać się nazewnictwem zgodnym z obowiązującymi przepisami. Termin realizacji: na bieżąco.
- 4) Plany pomocy dziecku sporządzać zgodnie z § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Termin realizacji: na bieżąco.
- 5) W kartach pobytu dokonywać wpisów w obszarach, o których mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Termin realizacji: na bieżąco.
- 6) Dokonując oceny sytuacji dziecka na posiedzeniach obligatoryjnych realizować wszystkie cele wskazane w art. 136 w/w ustawy. Termin realizacji: na bieżąco.
- 7) W *Kartach okresowej oceny sytuacji dziecka* dokonywać wpisów zgodnie z ustalonymi w niej zagadnieniami. Termin realizacji - na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 125 ust. 2 w/w ustawy, podmiot, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, podmiot prowadzący placówkę jest zobowiązany w terminie 30 dni powiadomić wojewodę o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

WOJEWÓDZA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Szymona Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Województwa
ul. Długa 10, 10-100 Olsztyn

Do wiadomości:

Pan Piotr Grzymowicz – Prezydent Olsztyna

GŁÓWNY SPECJALISTA
Katarzyna Brewka
Katarzyna Brewka

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Witold Uszello
Witold Uszello